

● GOVORILJO UDELEŽENCI TRETJEGA TABORA SLOVENSКИH SAMORASTNIKOVI V TREBNJEM

Malo mesto z veliko kulturo

Te dni živi Trebnje v znamenju tretjega taborskega srečanja slovenskih likovnih samorastnikov. Če vprašas kogarkoli v Trebnjem od otroka do odraslega, kje bi lahko našel udeležence taborskega srečanja, ti bo vsako povedal, kje delajo ali st. anujejo. Zavoljo tega ni bilo težko najti letosnjih udeležencev, ki jih je kar 21 po številu. Vsekarer je trebnjskim organizatorjem uspelo, da so za tretje taborsko srečanje dobili zares lepo število likovnih samorastnikov, med katerimi so številna že priznana imena, tako v domovini kot v tujini.

Večino udeležencev smo v Trebnjem dobili pri delu. Kljub temu pa so nam kaj radi odgovorili na naša vprašanja.

Ivan Lacković — Croatia, slikar iz Zagreba, je nedvomno med najbolj zasueni jugoslovanski likovnimi samorastniki, ki ga dobro poznajo tudi tujsi, predvsem Francija. Lacković se letos že drugič udeležuje tabora v Trebnjem. Na vprašanje, ali bo prihodnje leto prav tako prišel, nam je odvrnil, da se vsi, kako bo pač prihodnje leto. Nudaljeval je: „Vendar pa mislim, da je treba same napore Trebnjega podpreti. Trebnje so primer, kako se kultura iz velikih centrov seli v manjše centre. Tako so Trebnje postale pravo

likovno žarišče na periferiji mesta. Predvsem pa sem zadovoljen in vesel, da domači mali svet kaže večje razumevanje za umetnost, kot ljudje v velikih mestih. Tako obišče razstave v Trebnjem večje število ljudi, kot pa n. pr., razstave v Zagrebu.“

Slikar Anton Plemelj iz Ljubljane je bil kratak: „Občutek imam, da nas je tu že več, ki so poznali resnični Trebnjci z dušo. Tudi letos delamo intenzivno, tako kot vsako leto. Letos sem mislil, da bomo kaj več razpravljali o našem umetniškem delu, a so se vsi zagrtili v delo in meni zato tudi ni preostalo nič drugega.“

Edini predstavnik Srbije slikar Dušan Jelenc iz Kruševca

pa nam je navdušeno izjavil: „Tu sem prvič, kot sem prvič v nekem smislu tudi v Sloveniji. Slišal sem veliko o Trebnjem in pred prihodom sem mi je zajela prava pamka, ker nisem vedel, kako se bom tukaj znašel. Trebnje je malo mesto, toda ima veliko kulturo. Sicer pa se tu odlično počutim, ljudje so gostoljubni in priidobili sem si že precej dobrih prijateljev.“

Slikar Peter Gripec iz Karlovca pa nam je povedal: „Tudi jaz sem prvič na taboru v Trebnjem. Za udeležbo sem se odločil zato, ker sem v tem majem mestu našel na takšne entuziaste, ki so daji in še dajejo vse od sebe, tudi same sebe. Skozi ves tabore veje duh prijateljstva, da se zares počutim kot doma. Zato se mi zdi, da bo ob koncu tabora lučitev težka.“

Poleg slikarjev samorastnikov se tabora udeležujejo tudi nekateri kiparji samorastniki. Najstarejši med njimi in tudi eden najstarejših jugoslovanskih najstarejših je nedvomno kipar Peter Smagić iz Ernestinovega. Medtem ko je oblikoval les, nam je Smagić povedal: „Tudi jaz sem prvič v Trebnjem. Tu je dobro, da bolje biti ne more. Za Trebnje delam leseni kip matere in otroka ter zabujbenca. Vendar se mi zdi, da je časa premalo, kljub temu upam, da bom delo dokončal. S kiparstvom se ukvarjam že 40 let. Ke, sem bil siromašen človek, imel sem le malo zemlje, sem se s tem preživljal, oziroma polovico mi je dajala zemlja za življenje, polovico pa kiparstvo. Delam vedno v lesu in nikoli nisem poskušal v kamnu. Zdaj uživam pokojnino in je vse v najlepšem redu.“

Novo ime med samorastniki je kipar Karol Kotar iz Jelovca pri Sodražici. „Sem svin radodan, da so me povabili,“ nam je začel pripovedovati. „Sem sicer upokojenec, toda že od mladega se ukvarjam s kiparstvom.“

Zadnja tri leta pa sem delal jedno veliko in imam doma precej svojih del. Te nameravam za Trebnje narediti bentarja, kajti to se mi zdi značilno za Trebnje in okolico.“

S pločevino in vajerjem pa se ukvarja kipar Rudi Stopar iz Sevnice. Prekinili smo ga, ko je pravkar oblikoval iz pločevine Krjaslja. „Sem strojni tehnik v tovarni Jugotanin v Sevnici. Včasrat sem že prej razstavljal svoja dela doma in v okolici,

potem pa so me povabili v Trebnje. Tudi jaz sem prvič tukaj in zdi se mi vse fantastično. Sprva mi je bilo malo nerodno, vendar pa znajo Trebnjci tako urediti, da vse stvari stečejo v redu in da smo postali med seboj že resnični znanci. Če bom imel čas, bom naredil še Kusenta, Petra Klepca in Zelenega Julija, vse iz stare pločevine, kot malo skulpturo.“

DUŠAN ŽELJEZNOV

V soboto popoldne se bo v Trebnjem začelo III. taborsko srečanje likovnih samorastnikov, na katerem se bo sbralo 21 slikarjev in kiparjev iz Slovenije, Hrvaške, Bosne in Srbije. Likovnim ustvarjalcem bomo priložnost dali in priložnost počutja v naši sredini! — Na sliki: JANKO DOLENC — PREGNANI (les, 55 cm, 1969)

ANTON PLEMELJ: UPOKOJENČEV KOTIČEK

Dol. list 13.8.1970